

มนุษย์กับธรรมชาติ

(MAN AND NATURE)

ธรรมชาติได้กำหนดไว้ ให้อิทธิพลเปลี่ยนแปลงของทุกสิ่งเป็นวัฏจักร กระบวนการธรรมชาติได้ครอบคลุมทุกชีวิตรวมทั้งสรรพสิ่งทั้งหลายไว้อย่างครบถ้วนรวมทั้งมนุษย์ด้วย อีกทั้งยังมีเหตุมีผลสานถึงกันหมด

สิ่งมีชีวิตที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ อาจแยกออกเป็นสองสายคือ สัตว์กับต้นไม้ อย่างไรก็ตามทั้งสองสายย่อมมีพื้นดินเป็นฐานรองรับร่วมกัน

นอกจากนั้น ทั้งสัตว์และต้นไม้จำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงตลอดไป

อนึ่ง มนุษย์คือสัตว์กลุ่มหนึ่งซึ่งวิวัฒนาการมาจากอดีตจนถึงจุดอันน่าจะไกลที่สุดแล้ว แม้มนุษย์กับต้นไม้จะมีรูปลักษณะแตกต่างกัน แต่ควรมีรากฐานฐานการเรียนรู้ถึงกันอย่างมีเหตุมีผล

ต้นไม้ ไม่ว่าจะเป็นต้นเล็กหรือต้นใหญ่ และไม่ว่าชนิดไหน คือชีวิตที่ยึดติดอยู่กับพื้นดิน ด้านบนย่อมมีธรรมชาติที่เจริญเติบโต แตกกิ่งก้านสาขา และผลิดอกออกผลอย่างอิสระ ส่วนด้านล่าง ย่อมมีรากหยั่งลงสู่ใต้ผิวดินลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นฐานให้ด้านบนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง

มนุษย์คือชีวิตซึ่งเคลื่อนที่ได้ แต่มนุษย์ก็มีจิตใจและวิญญาณเป็นรากฐานรองรับ และมีความคิดซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตวิญญาณตัวเอง รวมทั้งมีพลังที่จะนำเอาสิ่งซึ่งแต่ละคนมีอยู่อย่างเป็นธรรมชาติออกมาใช้ประโยชน์ เพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกับเพื่อนมนุษย์ สานสัมพันธ์ถึงต้นไม้ และสรรพสิ่งอื่นๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงร่วมกัน

มนุษย์มีหน้าที่เรียนรู้จากธรรมชาติ แต่ความหมายของธรรมชาติย่อมมีสองด้านร่วมกัน ด้านนอกคือธรรมชาติของเพื่อนมนุษย์ที่สานเหตุผลถึงชีวิตอื่นรวมถึงต้นไม้และสิ่งอื่น ซึ่งมีรูปลักษณะอย่างหลากหลาย ส่วนด้านใน หมายถึงธรรมชาติซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง

ดังนั้นการที่มนุษย์มีโอกาสเติบโตยิ่งขึ้น ควรมีรากฐานจิตใจหยั่งลงสู่พื้นดินลึกซึ้งยิ่งขึ้นอย่างได้สัดส่วน เพื่อช่วยให้เกิดความรัก เริ่มต้นจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวใกล้ใจและขยายขอบข่ายกว้างขวางออกไปอย่างเป็นธรรมชาติ ดังนั้น สิ่งแรกจึงควรมีความรักในเพื่อนมนุษย์ สานถึงต้นไม้และชีวิตอื่นสิ่งอื่นอย่างรู้เหตุรู้ผล

เป้าหมายของชีวิตมนุษย์แต่ละคน อันควรจะต้องมีความสำคัญในอันดับแรก น่าจะได้แก่การเรียนรู้ธรรมชาติซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง เพื่อทำให้เกิดวงจรจากชีวิตอื่นสิ่งอื่นที่หวนกลับมาสู่จุดอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

สิ่งสำคัญอันดับแรก จึงน่าจะได้แก่การใช้ความหลากหลายของเพื่อนมนุษย์เป็นครูสอน หากรู้ได้ย่อมสานเหตุผลถึงการเรียนรู้ชีวิตอื่นสิ่งอื่นได้อย่างเป็นธรรมชาติ

การทำงานซึ่งเอื้ออำนวยให้แต่ละคนมีโอกาสสัมผัสกับทุกชีวิตและสรรพสิ่งทั้งหลาย ช่วยให้มีโอกาสพบกับปัญหาที่หวนกลับมาสู่ตัวเอง น่าจะถือได้ว่าเป็นวิถีชีวิตที่ช่วยให้สามารถรู้ธรรมชาติได้อย่างลึกซึ้งเพื่อจะได้ปฏิบัติกับธรรมชาติด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบได้อย่างสมเหตุสมผล.